ARCHIVIO GENERALIZIO - Sezione Storica

Chierici Regolari Somaschi

n. PGB 1305

CATULLUS.

26 novembre 1957

Curia Generalizia - Roma

12/16

CATULLUS

O quid solutis est beatius curis?
Cat. XXXI,7.

X N.

urbs fusco noctis iam velabatur amictu

Urbs, tremulis iam iam pendebant sidera flammis → Urbs, caelo ...

in... ibant taedae celeresque redibant,

cum te viderunt Veteres exire Tabernae.

haud illi absimilem, ... pondere ...

offinxerent, Phoebus cantu vinoque Lyaeus.

Calvus adest, Calvus victo certamine felix.

Multum demum multisque modis temptaverat alter

alterius Musam, quales sub mane lacessunt

lusciniae cantum aut geminae sese inter alaudae.

Vicerat ille tamen; non quo meliora nequires

plurave facundo depromere carmina ab ore;

ast Amor in doctas descendens saepe tabellas

replerat ... animumque venenis.

Scribere qui poteras ...

Volcanum unde gerens cornu per tenue rubentem

caelebis invitus remeas ad limina tecti.

Et bene quod per opaca pedes se sponte dederunt

rectum in iter, longa ... consuetudine aselli!

Nam tibi idem fuerat dextra vel abire sinistra,

emensisque redire viis ... revolvi,

nec curas quid te moneat vesana lucernae.

Te mens, abripiunt inflata ut vela carinam,

in terras alias aliumque ferebat ad orbem;

pro tritis verbis ubi carmina ... sonabant, → omnia sub voltu tibi praebebant ...

Quae regio illa fuit, prae qua vel maxima Roma

desierat saltem ad tempus tibi pulchra videri?

Bithinos cam...

ARCHIVIO GENERALIZIO AGCRS CHIERICI REGOLARI SOMASCHI

atque rosae ... per intervalla hyacinthi.

nec non ~~potest~~ ferunt frondes in capita ardua montes

Ut memorem rimere animum, ad mentemque reducas
Bithynos campos illos Cycladasque Rhodumque
et quicquid peregre licuit ~~vidisse~~ stupuisse locorum,
non ullum invenies regionis nomen amoenae.
Huc etiam revoca quas ipse ex carmine Homeri
surgere vidisti plenas splendoribus urbes; → in saecla heroum cupiens melioris referri;
nil ad ~~eam; nec~~ quod reliqui cecinere poetae.
~~His tamen in dubiis ... dubitanda videntur,~~
~~Illic te, in pueris cur versarere, fuisse.~~
~~Quaerenti haec etiam, longinqua ut scena theatri,~~
~~Obvia se nunc dant accedendoque lacessunt.~~
Formonsa in placidis lymphis ut cumba natabat
insula eamque sacrae pinus laricesque frequentes
pace coronabant tepidisque et ~~...~~ mollibus umbris,
Ipsa humus auratis foliorum instrata tapetis
aridulum edebat soleis vix tacta susurrum,
sed blandum ac mixto libo vel thure fragrantem,
auram ut ab Elysiis quandam redolere putares.
Quantum praeterea florum ~~...~~ sua luce colores,
mixtaque partheniis ~~...~~ papavera eburnis,
Mutabant frondes ~~...~~ canoras,
demisso a ramis vario modulamine circum,
non aliam ob causam certe tam suave ~~canentes~~ sonantes.
quam quia praesentis numen spirarat Amoris.
Continuo vivae citharae pictaeque ciebant
concentus agilesque poli per aperta choreas.
~~... movebant~~
~~... putantis~~
Hic autem rerum seriem per visa sequentum
abrumpens [redacted]
inclamas ~~...~~ quandam vocem asper ab ira.
"Inverso simulans annos ~~reducere cursu~~ → impellere cursu
me deus inludit! Mens an mea fallitur ipsa?
Anne potest fieri ut primis haec ~~...~~ eruta ab annis
vera repraesentet Genius, sortitus eundem
natalem mecum? Num etiam revirescere possunt?

X N.

Si possit modo pars,equidem deus ipse videbor.
Sed ~~tacitae~~ subito egrediens ~~argenteae noctis~~ [illegible] sublustris ab umbris
verba premit domus (hanc curru cunctata nitenti
luna ~~oculo spectabat amabiliore bicornis)~~ videbatur levius spectare bicornis)
contactuque manus sese patefecit erilis
ianua,marmoreo "Salve" impertita trigono.
~~[illegible]~~
~~Non ita te domino laetatur cena parata~~
Quod nil te tangit, sicut nil mensa paratis
~~exspectans dapibus lychnisque corusca trimyxis.~~
inspectans dapibus lychnisque corusca trimyxis.
Illud mens sitiens ardet,solum esurit illud,
quod modo, ab hiberna ut radius caligine pallens ~~[illegible]~~
spem tamen exhibuit vitae speciemque levandae.
~~[illegible]~~
Si nil mensa, ~~[illegible]~~ magisne debit requiem cubile?
Quae nox ista fuit!Spinas atque inter echinos
te ~~potius~~ dicas ~~vigilem doluisse querentemque!~~ vigilasse interque furores.
~~[illegible]~~ [illegible] somno,
arboribus cantuque avium et laetissima caelo;
non aliis tellus operitur odora tapetis,
nec quae ~~[illegible]~~ in secreta deorum
nunc alia est,nec eam claustris rubus obsidet hirtis.
~~[illegible]~~
Vix ingressus eras, [illegible] obliqua retorsit [illegible]
~~stridoresque solo missi ventique furentes~~ stridoresque [illegible] rapidis venti orbibus acti
~~[illegible]~~
te simul ex somno et silva viridante fugarunt.
Attamen adgnoscis quae te,cum ad tecta redires,
~~lumine [illegible] obveniens proloxerit ora~~ lumine ab [illegible] proloxerit ora
et nunc expulerit secum remanere volentem,
atque tenes nomen sonitu resonantius omni.
Nam qui praeripiunt caeli convexa Borei
verticibus montes acti in sublime nivosis,
sunt Alpes;quaeque unda sinu nemus accipit almo,
Benacus tuus est, ~~vitae tibi paene sodalis.~~ vera sacra, signa perennis.
~~[illegible]~~

Sirmio et est, [redacted] quae se protendit in undas,
[redacted] perpulcher ocellus utroque
Illis o aequus referat te Iuppiter annis!
Quo desiderio animum et languore perustus
nocturnis frigus petis et medicamen ab auris,
pondere te expediens durique ab acumine lecti.
Innumeris vigilans oculis placidumque tegebat
cuncta fovens veluti curvato pectore caelum,
sive Iovem populos Capitoli ex arce regentem
et Vestam matrem, Campum, [redacted] Carinas,
sive operis multaque olidam meretrice Suburam,
Esquiliasque ipsas, lugubria busta, palustres.
Rauca etiam per eam sedarat murmura noctem
suetus in arma Thybris [redacted] increpitare [redacted]
Omnia mulcebat [redacted] pax una sopore!
Tu solus facili pace arcebare, Catulle.
Rimanti sed amata Comae tibi sidera Graecae,
in mentem veniunt, stellis extenta sub isdem,
silva iterumque lacus, volucres et verba deorum,
Quo fuit in lucro patrios tranferre Penates?
Diva semel, Romae postquam tua carpitur aetas,
visa tibi, semel, heu, celeremque, Catulle, per horam.
Vel potius numquam. Nam quae resplenduit olim,
tarda tuis veniens a Manli limine votis,
nulla fuit dea, [redacted] imago,
prodigiis illis similis, quae de nube pavorem
diffundunt Urbique lues populoque piandas.
Aethereo an numquam suspensam in fornice taedam
audisti temerasse deum haud violabile regnum?
Et sunt quas facie in divis radiante puellas
constituas formaque animos et amore revolvant,
Aemulus interdum Superis credetur et ille,
in voltus prope qui possit conversus amatos
ebibate ex roseis dona invidiosa labellis
gemmarumque iubar cara inter verba renidens.

Tempus sed mundana suum cuncta ante tribunal
non intermittens noctes versare diesque,
tandem aperit quid det fluxa iam a laude ruinam, fucata
quidque suo et stabili maneat se robore servans.
Exsomni scopulos fluctu sic unda fatigans
hunc solido stantem praetervehitur basanita,
proterit ast illum atque vadis adiudicat imis.
→ [illegible] → Sic periit quem tu florem rebaris amorem.
Nec refert ut damna negans te in tanta ruisse,
quanta [illegible] de more ioceris,
teque geras quasi nil admiserit illa nefandi.
Nec tibi multivolae vestigia torta puellae
profuerit, pariter sectari alesque per omnes,
quid faciat, male an interdum bene dicat amico,
→ omnia [illegible]
Incassum Parios etiam iaculatus iambos
moechorum livore tuum solabere fletum.
→ Crede periit quem tu florem rebaris amorem;
→ Succisum qualis radix [illegible] aratro.
[illegible]
→ Si quid in hoc [illegible] fatis [illegible]
Ast erit haud aliter desertum vivere ab ipsa
quam si perpetuum claro sit sole carendum;
quin et nullus erit posthac fortasse dierum,
quo memori semper menti non ista recursent,
pollutique dolor non exacuatur amoris.
Dum vero exspectans tantis responsa rogatis
~~exegitet quaerendque tuis responsa rogatis~~
ipse siles, genus ecce magis mirabile rerum

In binos animos dirimi te namque solebat,

In vota hinc versus, "Me miserum," et lacrimis et singultibus precatus,

credibile haud ullis nisi idem in discrimen adactis.
~~In nos consistit ... te ...~~
non ut par alter foret alteriusque gemellus;
praeberent sibi speculi simulacra vicissim;
oppositis ita erant studiis, numquam hostis ut hostem
acrius obruerit ~~parilique~~ [parilique] sit obrutus ira.
~~Partim~~ [Unum] amor impellit, quali se in cornua tauri
praecipites ~~pro formosa~~ [mutuae ... causa] petiere iuvencae,
aut quali ~~insiliunt in tela~~ [insiliant in tela] ipsosque latrones
pro catulis tigres fusoque in sanguine [redacted] [gaudent;]
partim odium exarmat flectique insueta simultas;
nimirum ut nequeas ipsa iam vivere viva,
nec [redacted] [vitam] amissa tolerandam exinde rearis.
[Quid vero monstri est tantain] [redacted] rerum absona niti,
pulsus ut alterutram in partem iactere retrorsum,
supplicio ipse tibi semper stomachoque futurus?
Num gravior pestis furiali efflavit ab Orco
quam quae funerea peredit nunc tabe medullas,
nec tamen interimit, malaque in peiora reservat?
O di, qua retrahit iam te vertigine gurges!
Si divos ego naufragium de littore cernens
obtestor, quid tu, gliscens quem fluctus inundat?
~~In vota hinc versus,~~ [redacted]
~~"Me miserum,~~ [redacted]
respicite ac mihi, [di, supremam] [redacted] ferte salutem;
eripite hunc morbum pectus mihi et ossa vorantem,
reddite laetitias vitae solemque prioris.
Si qua in vos pietate fui, si numina semper
vestra ~~...~~ [...coluisse me pariter egi ...]
o nimium longam possim, date, pellere ~~amorem~~ [pestem]."
Sub finem titubans quamvis iam deficeret vox,
pectore derepsit nomen, tandem anguinis illud
eiectumque levat [redacted] [crudae] te pondere molis.
Culmine ab aethereo [gradibus] [redacted] nox ampla [quaternis] [redacted]
[vergebat] [redacted] mentemque tibi pectusque beato
sidera nunc primum vere [splendere] [redacted] videntur.

X N 68, 159-60

X N.

(S)

Ille amor in caecas adeo te merserat umbras.
Ore crepent alii se in relligione labantes,
nulla quod ex longo divom praesentia fiat;
non tu,qui taetri scopulos exemptus amoris
a dis [illegible] puppim in statione coronas.
Quid dicet Calvos cum haec evenisse Catullo
rescierit?Mirans ut vix sibi credulus hiscet!
~~o dum te pigrior/rediens Aurora moratur,~~
quo minus occurras inopino laetus amico,
commone epistolio teneri de more Phaleci.
[illegible]
Si renuat plurisve reos quam carmina ducat,
incussa Nemesi metuentem coge superbum.

a.d. VI Kal. Dec.